

निगृह्योक्तो हृषीकेशस्त्वदर्थे कुरुनन्दन । मया सम्बन्धकं तुल्यमिति राजन् पुनः पुनः ।

नच तदाक्यमुक्तं वै केशवः प्रत्यपद्यत । नचाहमुत्सहे कृष्णं विना स्थातुमपि क्षणं ।

माहं सहायः पार्थस्य नापि दुर्योधनस्य वै । इति मे निश्चिता बुद्धिर्वासुदेवमवेक्ष्य ह ।

जातोऽसि भारते वंशे सर्वपार्थिवपूजिते । गच्छ युध्यस्व धर्मेण चात्तेण भरतर्षभ ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्येवमुक्तस्तु तदा परिष्वज्य हलायुधं । कृष्णं चापहृतं ज्ञात्वा युद्धान्मेने जितं जय ।

सोऽभ्ययात्कृतवर्माणं धृतराष्ट्रसुतो नृपः । कृतवर्मा ददौ तस्य सेनामचौहिणीं तदा ।

स तेन सर्वसैन्येन भीमेन कुरुनन्दनः । वृतः परिययौ हृष्टः सुहृदः सम्प्रहर्षयन् ।

ततः पीताम्बरधरो जगत्स्रष्टा जनार्दनः । गते दुर्योधने कृष्णः किरीटिनमथाब्रवीत् ।

अयुध्यमानः कां बुद्धिमास्त्रयाहं वृतस्त्वया ।

॥ अर्जुन उवाच ॥ भवान् समर्थस्तान् सर्वान्निहन्तुं नात्र संशयः । निहन्तुमहमप्येकः समर्थः पुरुषर्षभ ।

भवांस्तु कीर्त्तिमाप्नोके तद्यशस्त्वा गमिष्यति । यशसा चाहमप्यर्थी तस्मादसि मया वृतः ।

सारथ्यन्तु त्वया कार्यमिति मे मानसं सदा । चिररात्रेप्सितं कामं तद्भवान् कर्त्तुमर्हति ।

॥ वासुदेव उवाच ॥ उपपन्नमिदं पार्थ यत्सर्द्धसि मया सह । सारथ्यं ते करिष्यामि कामः सम्पद्यतां तव ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं प्रमुदितः पार्थः कृष्णेन सहितस्तदा । गतो दाशार्हप्रवरैः पुनरायाद्युधिष्ठिरं ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि सेनोद्योगपर्वणि कृष्णसारथ्यस्त्रीकारे षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शल्यः श्रुत्वा तु दूतानां सैन्येन महता वृतः । अभ्ययात्पाण्डवान् राजन् सह पुत्रैर्महारथैः ।

तस्य सेनानिवेशोऽभूदध्यर्द्धमिव योजनं । तथा हि विपुलां सेनां विभर्त्ति स नरर्षभः ।

अचौहिणीपतीराजन् महावीर्यपराक्रमः । विचित्रकवचाः शूरा विचित्रध्वजकाम्बुकाः ।

विचित्राभरणाः सर्वे विचित्ररथवाहनाः । विचित्रस्रग्धराः सर्वे विचित्राम्बरभूषणाः ।

स्वदेशवेशाभरणा बीराः शतसहस्रशः । तस्य सेनाप्रणेतारो बभूवुः क्षत्रियर्षभाः ।

व्यथयन्निव भूतानि कम्पयन्निव मेदिनीं । शनैर्विश्रामयन् सेनां स ययौ येन पाण्डवः ।

ततो दुर्योधनः श्रुत्वा महात्मानं महारथं । उपायान्तमभिद्रुत्य स्वयमानर्च भारत ।

कारयामास पूजार्थं तस्य दुर्योधनः सभाः । रमणीयेषु देशेषु रत्नचित्राः खलङ्कृताः ।

शिल्पिभिर्विविधैश्चैत्र क्रीडास्तत्र प्रयोजिताः । तत्र माल्यानि भोगानि भक्ष्यं पेयञ्च सत्कृतं ।

कृपाश्च विविधाकारा मनोहर्षविवर्द्धनाः । वाण्यश्च विविधाकारा ओदनानि गृहाणि च ।

स ताः सभाः समासाद्य पूज्यमानो यथाऽमरः । दुर्योधनस्य सचिवैर्देशे देशे समन्ततः ।

आजगाम सभामन्यां देवावसथवर्चसं । स तत्र विषयैर्युक्तैः कल्याणैरतिमानुषैः ।

मेनेऽभ्यधिकमात्मानमवमेने पुरन्दरं । पप्रच्छ स ततः प्रेष्यान् प्रहृष्टः क्षत्रियर्षभः ।

युधिष्ठिरस्य पुरुषाः केऽत्र चक्रुः सभा इमाः । आनीयन्तां सभाकाराः प्रदेशार्हा हि मे मताः ।

प्रसादमेघा दास्यामि कुन्तीपुत्रोऽनुमन्यतां । दुर्योधनाय तत्सर्वं कथयन्ति स्म विस्मिताः ।